

25

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SZKOLNICTWA WYŻSZEGO, ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ, OŚWIATY,
KULTURY I SZTUKI ORAZ PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI**

z dnia 20 grudnia 1961 r.

w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej studentów szkół wyższych.

Na podstawie art. 76 oraz w związku z art. 5 ust. 7 i art. 48 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.**Przepisy ogólne.**

§ 1. 1. Przepisom rozporządzenia podlegają:

- 1) studenci szkół wyższych oraz
- 2) osoby, które odbywają w szkołach wyższych studia według zasad przewidzianych w art. 48 ustawy o szkołach wyższych i podlegają przepisom dotyczącym studentów.

2. Przepisy rozporządzenia nie mają zastosowania do pomocniczych pracowników nauki korzystających z urlopów bezpłatnych, uzyskanych na okres studiów doktoranckich.

§ 2. Ilekroć w dalszych przepisach rozporządzenia jest mowa bez bliższego określenia:

- 1) o obwinionym — należy przez to rozumieć studentów szkół wyższych oraz osoby wymienione w § 1 ust. 1 pkt 2,
- 2) o ministrze — należy przez to rozumieć ministra sprawującego nadzór nad szkołą wyższą, a gdy chodzi o wyższe szkoły wychowania fizycznego — Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki,
- 3) o komisjach dyscyplinarnych — należy przez to rozumieć zarówno komisje dyscyplinarne dla studentów szkół wyższych, jak i odwoławcze komisje dyscyplinarne dla studentów szkół wyższych.

§ 3. 1. Wszczęcie postępowania karnego lub karno-administracyjnego oraz wymierzenie w tym postępowaniu kary

nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i wymierzenia kary dyscyplinarnej za ten sam czyn.

2. Jeżeli o ten sam czyn wszczęto postępowanie karne lub karno-administracyjne, komisja dyscyplinarna może zawiesić postępowanie dyscyplinarne, jeżeli uzna, że w postępowaniu dyscyplinarnym nie da się ustalić z dostateczną pewnością okoliczności faktycznych będących przedmiotem rozpoznania. Komisja dyscyplinarna może w każdej chwili podjąć zawieszone postępowanie.

3. W razie zbiegu postępowania dyscyplinarnego z innym postępowaniem dyscyplinarnym stosuje się przepisy, o których mowa w ust. 2.

4. W stosunku do studentów odbywających szkolenie wojskowe i podlegających z tego tytułu wojskowym przepisom dyscyplinarnym wymierzenie kary dyscyplinarnej przewidzianej w Regulaminie dyscyplinarnym Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i wymierzenia kary dyscyplinarnej na podstawie niniejszego rozporządzenia, jeżeli czyn jest równocześnie przewinieniem w rozumieniu przepisów ustawy o szkołach wyższych.

§ 4. 1. Jeżeli od chwili popełnienia czynu do czasu wszczęcia postępowania dyscyplinarnego upłynęło więcej niż 2 lata, nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego.

2. Po upływie roku od dnia opuszczenia przez studenta szkoły wyższej nie można prowadzić postępowania dyscyplinarnego, choćby termin przewidziany w ust. 1 jeszcze nie minął. Zakaz ten nie dotyczy osób określonych w § 1 ust. 1, które ponownie podjęły studia chociażby w innej szkole wyższej.

3. Rektor może wstrzymać wydanie dyplomu obwinionemu, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, do chwili zakończenia tego postępowania.

§ 5. 1. W razie przeniesienia się obwinionego do innej szkoły wyższej w czasie toczącego się przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego, rektor zawiadamia o fakcie prowadzenia postępowania dyscyplinarnego rektora szkoły, do której się obwiniony przeniósł, a po zakończeniu postępowania przesyła mu odpis prawomocnego orzeczenia celem wykonania orzeczonej kary.

2. Jeżeli obwiniony opuścił swe dotychczasowe miejsce zamieszkania, a nowego adresu nie można ustalić, należy na wniosek rzecznika dyscyplinarnego ustanowić obrońcę z urzędu. Po ustanowieniu obrońcy z urzędu postępowanie dyscyplinarne toczy się nadal.

§ 6. 1. Komisje dyscyplinarne za przewinienia określone w art. 66 ust. 2 ustawy o szkołach wyższych wymierzają następujące kary dyscyplinarne:

- 1) nagany,
- 2) nagany z ostrzeżeniem,
- 3) zawieszenia w prawach studenta na okres do 1 roku,
- 4) wydalenia ze szkoły.

2. W razie wymierzenia jednej z kar wymienionych w ust. 1 pkt 1—3 komisja dyscyplinarna może pozbawić studenta prawa należenia do organizacji studenckich lub zajmowania niektórych lub wszystkich stanowisk w organizacjach studenckich przez czas określony lub do końca studiów.

Rozdział 2.

Komisje dyscyplinarne.

§ 7. 1. Organami szkoły wyższej powołanymi do orzekania w postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko osobom wymienionym w § 1 ust. 1 są utworzone w każdej szkole wyższej:

- 1) komisja dyscyplinarna dla studentów oraz
- 2) odwoławcza komisja dyscyplinarna dla studentów.

2. Osoby wchodzące w skład komisji dyscyplinarnych są w zakresie orzecznictwa dyscyplinarnego niezawisłe.

§ 8. 1. Członków komisji dyscyplinarnych, o których mowa w § 7 ust. 1, wybiera w każdej szkole wyższej senat spośród pracowników nauki, wykładowców i studentów ostatnich dwóch lat studiów.

2. Liczbę członków komisji dyscyplinarnych ustala senat, który wyznacza również przewodniczących komisji oraz ich zastępców.

3. Studentów-kandydatów na członków komisji dyscyplinarnych przedstawiają senatowi uczelniane oddziały Zrzeszenia Studentów Polskich, Związku Młodzieży Socjalistycznej i Związku Młodzieży Wiejskiej, w liczbie odpowiadającej co najmniej podwójnej liczbie mandatów ustalonej przez senat, spośród studentów ostatnich dwóch lat studiów, wykazujących się właściwą postawą moralną i obywatelską oraz należycie spełniających obowiązki studenta.

4. Przyjęcie mandatu członka komisji dyscyplinarnej jest obowiązkowe.

§ 9. 1. Przewodniczącym komisji dyscyplinarnej lub jego zastępcą może być tylko samodzielny pracownik nauki. Zastępcą przewodniczącego może być również wykładowca lub adiunkt.

2. Członek komisji dyscyplinarnej dla studentów nie może być równocześnie członkiem odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów.

§ 10. 1. Członków komisji dyscyplinarnych powołuje się na 3 lata, z wyjątkiem studentów, których do komisji dyscyplinarnych powołuje się na początku roku szkolnego na okres tegoż roku.

2. Początkiem kadencji jest dzień 1 października.

3. Senat może uzupełnić skład komisji dyscyplinarnych w okresie trwania kadencji. Mandat członka komisji dyscyplinarnej powołanego w czasie trwania kadencji wygasa z upływem kadencji, a mandat członka komisji dyscyplinarnej — studenta z upływem danego roku szkolnego.

§ 11. 1. Członek komisji dyscyplinarnej nie może pełnić obowiązków członka komisji, jeżeli przeciwko niemu toczy się postępowanie karne lub dyscyplinarne, a gdy postępowanie zakończy się ukaraniem — traci mandat członka komisji.

2. Członek komisji dyscyplinarnej traci mandat, jeśli przestanie być pracownikiem lub studentem w danej szkole.

§ 12. 1. Komisja dyscyplinarna orzeka w sprawach dyscyplinarnych w składzie trzech członków wyznaczonych przez przewodniczącego komisji.

2. W sprawie dyscyplinarnej studenta jednym z członków składu orzekającego komisji dyscyplinarnej jest student (członek komisji).

3. Przewodniczącym składu orzekającego komisji dyscyplinarnej dla studentów i odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów jest przewodniczący komisji dyscyplinarnej lub wyznaczony przez niego jeden z jego zastępców.

Rozdział 3.

Rzecznicy dyscyplinarni.

§ 13. 1. Rzecznika dyscyplinarnego przy komisji dyscyplinarnej dla studentów i rzecznika dyscyplinarnego przy odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów oraz ich zastępców w odpowiedniej liczbie powołuje rektor na okres kadencji komisji dyscyplinarnej spośród samodzielnych pracowników nauki, adiunktów i wykładowców szkoły wyższej.

2. W uzasadnionych przypadkach rektor może odwołać rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępców w okresie trwania kadencji.

3. Do rzecznika dyscyplinarnego mają zastosowanie przepisy § 11.

§ 14. 1. Do obowiązków rzecznika dyscyplinarnego należy:

- 1) wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i prowadzenie postępowania wyjaśniającego,
- 2) składanie wniosków do komisji dyscyplinarnej o ukaranie obwinionego lub do rektora o amercje postępowania dyscyplinarnego,

- 3) uczestniczenie w posiedzeniach i rozprawach dyscyplinarnych,
- 4) popieranie oskarżenia przed komisją dyscyplinarną oraz
- 5) wnoszenie zażaleń i odwołań od postanowień i orzeczeń komisji dyscyplinarnej dla studentów do odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów.

2. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami rektora. W szczególności wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, złożenie wniosku o ukaranie, odstąpienie od oskarżenia oraz wniesienie odwołania następuje na polecenie lub za zgodą rektora.

3. Uprawnienia rektora określone w ust. 2 służą również ministrowi.

§ 15. Do rzecznika dyscyplinarnego przy odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów stosuje się odpowiednio przepisy § 14.

§ 16. Organy szkół wyższych, pracownicy tych szkół oraz obwinieni obowiązani są udzielać rzecznikowi dyscyplinarnemu lub jego zastępcy wszelkich informacji dotyczących prowadzonego przez nich postępowania dyscyplinarnego.

Rozdział 4.

Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

§ 17. 1. Rektor szkoły wyższej po otrzymaniu wiadomości o naruszeniu przez studenta jego obowiązków lub o uchybieniu przez niego godności studenta zleca rzecznikowi dyscyplinarnemu przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

2. Jeżeli przewinienie dyscyplinarne popełnione zostało w stosunku do kolegów, organizacji studenckiej lub na terenie podlegającym przepisom o samorządzie studenckim i dotyczy czynu, za który trudno przewidywać wymierzenie kary zawieszenia w prawach studenta lub kary wydalenia ze szkoły — rektor może wydać decyzję o zaniechaniu wszczynania postępowania dyscyplinarnego lub o jego umorzeniu, o ile sprawa była rozpatrywana przez sąd koleżeński właściwej organizacji studenckiej, a wydane orzeczenie uznał za słuszne i celowe.

3. Po złożeniu wniosku o ukaranie, o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego z przyczyn, o których mowa w ust. 2, orzeka skład orzekający komisji dyscyplinarnej.

§ 18. 1. W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny obowiązany jest zebrać dowody niezbędne do całkowitego wyjaśnienia sprawy, uwzględniając zarówno dowody świadczące przeciwko obwinionemu, jak również dowody przemawiające na jego korzyść.

2. W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny może przesłuchiwać obwinionego, świadków i biegłych, jak również przeprowadzać wszelkie inne dowody niezbędne do wyjaśnienia sprawy w trybie i pod rygorem przewidzianymi w kodeksie postępowania administracyjnego.

3. Obwinionemu należy już w toku postępowania wyjaśniającego umożliwić złożenie wszystkich wyjaśnień, które zdaniem jego mogą mieć znaczenie dla sprawy, a po zakończeniu tego postępowania zapoznać obwinionego z treścią zebranych dowodów i umożliwić mu złożenie ustnie lub na piśmie dodatkowych wyjaśnień. Obwiniony ma prawo zgłosić

wniosek o przesłuchanie w toku postępowania wyjaśniającego wskazanych przez niego świadków.

4. Odmowa złożenia wyjaśnień przez obwinionego nie wstrzymuje biegu postępowania.

§ 19. 1. Jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego wskazują na zasadność zarzutów, rzecznik dyscyplinarny za zgodą rektora kieruje sprawę do komisji dyscyplinarnej dla studentów z wnioskiem o ukaranie.

2. Wniosek o ukaranie powinien zawierać w szczególności:

- 1) imię i nazwisko, adres oraz inne dane dotyczące obwinionego,
- 2) dokładne określenie zarzuczonego przewinienia ze wskazaniem czasu i miejsca jego popełnienia,
- 3) wykaz zawierający imiona i nazwiska oraz adresy świadków, którzy mają być wezwani na rozprawę dyscyplinarną, jak również wyliczenie innych dowodów; do wykazu może być dołączony wniosek o zaniechanie wezwania i odczytanie na rozprawie zeznań świadków przesłuchanych w toku postępowania wyjaśniającego,
- 4) proponowaną karę dyscyplinarną oraz
- 5) wyczerpujące uzasadnienie faktyczne.

3. Jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego nie potwierdzą wysuniętych zarzutów albo okaże się, że zachodzą okoliczności przewidziane w § 4 rozporządzenia — rzecznik przedstawia rektorowi wniosek o wyrażenie zgody na umorzenie postępowania. Wniosek rzecznika dyscyplinarnego o umorzenie sprawy powinien być uzasadniony w sposób wyczerpujący.

Rozdział 5.

Postępowanie przed komisjami dyscyplinarnymi.

§ 20. 1. Po złożeniu przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku o ukaranie obwinionego przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza trzyosobowy skład orzekający (§ 12)

2. Przewodniczący składu orzekającego:

- 1) wyznacza termin rozprawy, która powinna odbyć się przed upływem 30 dni od daty wniesienia przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku o ukaranie,
- 2) o terminie rozprawy zawiadamia na piśmie rektora i właściwego dziekana oraz rzecznika dyscyplinarnego,
- 3) wzywa na rozprawę obwinionego, jego obrońcę, jeżeli został ustanowiony, świadków i biegłych.

3. Obwinionemu doręcza się wraz z wezwaniem:

- 1) odpis wniosku o ukaranie,
- 2) listę członków składu orzekającego,
- 3) pouczenie o przysługujących mu uprawnieniach i skutkach niestawiennictwa na rozprawie.

4. Termin rozprawy powinien być tak wyznaczony, aby między doręczeniem obwinionemu wezwania a dniem rozprawy upłynęło co najmniej 7 dni.

5. Przewodniczący składu orzekającego zarządza również umieszczenie ogłoszenia o terminie rozprawy dyscyplinarnej na tablicy ogłoszeń szkoły.

§ 21. 1. Obwiniony ma prawo w postępowaniu przed komisją dyscyplinarną przybrać sobie obrońcę spośród pracowników, studentów lub osób, o których mowa w § 1 ust. 1

pkt 2, danej szkoły, a za zgodą przewodniczącego składu orzekającego — także innej szkoły wyższej. Na prośbę obwinionego lub w innych uzasadnionych przypadkach przewodniczący składu orzekającego wyznacza obrońcę z urzędu.

2. Obrońca powinien zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowie się z tytułu wykonywania czynności obrońcy.

§ 22. 1. Rzecznik dyscyplinarny i obwiniony lub jego obrońca mogą zgłaszać wnioski o wezwanie świadków i sprowadzenie innych dowodów co najmniej na 5 dni przed rozprawą. Wnioski powinny być uwzględnione, jeżeli okoliczności wskazane we wniosku mogą mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

2. Przewodniczący składu orzekającego może również z urzędu zarządzić wezwanie świadków, biegłych oraz sprowadzenie innych dowodów.

3. Przewodniczący składu orzekającego może zwrócić się do rzecznika dyscyplinarnego o uzupełnienie materiału zebranego w postępowaniu wyjaśniającym.

§ 23. 1. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony lub jego obrońca mają prawo zgłoszenia do przewodniczącego komisji dyscyplinarnej żądania wyłączenia członka składu orzekającego; jeżeli między obwinionym a członkiem składu orzekającego zachodzą stosunki osobiste tego rodzaju, że mogą wzbudzać wątpliwość co do bezstronności członka składu orzekającego. Wniosek taki rozpoznaje skład orzekający na posiedzeniu niejawnym przed rozprawą. Wniosek należy uwzględnić, jeżeli przytoczone przez obwinionego okoliczności zostaną uprawdopodobnione i uzasadniają wyłączenie członka składu orzekającego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien być zgłoszony przed upływem 5 dni od dnia doręczenia wezwania na rozprawę.

§ 24. 1. Na rozprawie dyscyplinarnej mogą być obecni tylko pracownicy i studenci szkoły oraz przedstawiciele ministra. Przewodniczący składu orzekającego może zezwolić osobie pokrzywdzonej lub osobom bezpośrednio zainteresowanym na obecność na rozprawie.

2. W razie ograniczenia przez skład orzekający jawności rozprawy — na rozprawie mogą być obecni rektor, prorektorzy, dziekan lub osoba delegowana przez dziekana spośród personelu nauczającego na wydziale, przedstawiciel ministra i przedstawiciele oddziałów Zrzeszenia Studentów Polskich, Związku Młodzieży Socjalistycznej, Związku Młodzieży Wiejskiej oraz przedstawiciele organizacji związkowej i partyjnej.

§ 25. 1. Rozprawą kieruje przewodniczący składu orzekającego.

2. Rozprawa rozpoczyna się od sprawdzenia obecności osób wezwanych; świadków usuwa się do osobnego pokoju, po czym odczytuje się wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i o ukaranie. Następnie przesłuchuje się obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadza inne dowody.

3. Nie usprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawę obwinionego, któremu wezwanie doręczono we właściwym terminie, nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy. Przewodniczący może w takim przypadku ustanowić obrońcę z urzędu, jeżeli nie jest ustanowiony obrońca z wyboru.

4. W razie uznania niestawiennictwa obwinionego na rozprawę za usprawiedliwione — skład orzekający odracza rozprawę, ustalając nowy jej termin.

5. Wzywanie i przesłuchiwanie świadków i biegłych na rozprawie odbywa się w trybie i pod rygorami przewidzianymi w kodeksie postępowania administracyjnego.

6. W razie niestawiennictwa świadka lub biegłego, którego przesłuchanie jest niezbędne, rozprawę odracza się.

7. W razie niemożności stawienia się świadków lub w razie złożenia przez nich zeznań odmiennej treści na rozprawie — odczytuje się ich zeznania w części lub całości z akt postępowania wyjaśniającego.

8. Przed przystąpieniem do przesłuchania świadka lub biegłego przewodniczący uprzedza go o odpowiedzialność karnej za fałszywe zeznania; świadków przesłuchuje się osobno na sali rozpraw.

9. Obwiniony, jego obrońca i rzecznik dyscyplinarny mają prawo zadawać pytania świadkom i biegłym oraz wypowiadać się co do każdego zeznania świadka, opinii biegłego lub innego dowodu.

10. Jeżeli wyjaśnienia obwinionego, który na rozprawie przyznaje się do winy, nie budzą wątpliwości, skład orzekający za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego może nie przeprowadzać postępowania dowodowego lub przeprowadzić je tylko częściowo.

11. Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący składu orzekającego udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu oraz obrońcy i obwinionemu, przy czym obwinionemu służy zawsze głos ostatni.

§ 26. Jeżeli na rozprawie okaże się, że zachodzą istotne braki w materiale zebranym w czasie postępowania wyjaśniającego, których na rozprawie uzupełnić nie można, skład orzekający wydaje postanowienie o uzupełnieniu przez rzecznika dyscyplinarnego postępowania, wskazując zarazem, w jakim kierunku i w jakim zakresie powinno ono być uzupełnione.

§ 27. 1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który powinien zawierać zwięźle podanie treści wyjaśnień obwinionego, zeznań świadków i innych wyników postępowania dowodowego oraz przytoczenie wniosków i innych oświadczeń rzecznika i obrońcy, jak również postanowienia składu orzekającego.

2. Protokół podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant.

§ 28. 1. Po wysłuchaniu głosów stron skład orzekający przystępuje niezwłocznie do narady nad orzeczeniem.

2. Narada i głosowanie są tajne. Udział w naradzie biorą jedynie członkowie składu orzekającego; protokolant może być obecny przy naradzie.

3. Narada i głosowanie odbywają się osobno co do winy i osobno co do kary. Przewodniczący głosuje ostatni.

§ 29. 1. Postanowienia składu orzekającego zapadają zwykłą większością głosów.

2. Głosy członków składu orzekającego wstrzymujących się od głosowania liczą się na korzyść obwinionego.

3. Jeżeli przy głosowaniu co do kary zdania członków składu orzekającego tak się podzielią, że na żadną z proponowanych kar nie przypadnie większość głosów, zdanie najmniej przychylnie dla obwinionego przyląca się do zdania najbardziej doń zbliżonego.

4. Przeglępowany członek składu orzekającego ma prawo złożyć na piśmie uzasadnienie swego odrębnego zdania.

§ 30. 1. Skład orzekający orzeka na mocy przekonania opartego na ocenie całokształtu dowodów ujawnionych w toku sprawy.

2. Skład orzekający wydaje:

- 1) orzeczenie skazujące, mocą którego uznaje obwinionego winnym popełnienia zarzucanego mu czynu w całej rozciągłości lub częściowo i wymierza karę, bądź
- 2) orzeczenie uniewinniające, w którym uwalnia obwinionego od postawionych mu zarzutów, bądź też
- 3) orzeczenie umarzające sprawę, jeżeli uzna, że czyn popełniony przez obwinionego nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego, lub gdy okaże się, że zachodzą okoliczności określone w § 4 bądź w § 17 ust. 3, albo gdy rzecznik dyscyplinarny przed odczytaniem na rozprawie wniosku o ukaranie obwinionego złoży oświadczenie, że nie popiera oskarżenia.

3. Przy wymiarze kary bierze się pod uwagę stopień winy i skutki czynu oraz postawę moralną i obywatelską obwinionego, a także zachowanie się jego przed i po przewinieniu.

4. Jeżeli obwiniony dopuścił się kilku przewinień, wymierza się jedną karę jako karę łączną.

§ 31. 1. Orzeczenie dyscyplinarne powinno być sporządzone na piśmie i zawierać:

- 1) nazwę komisji dyscyplinarnej, datę rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia,
- 2) imiona i nazwiska członków składu orzekającego, rzecznika i protokolanta,
- 3) imię i nazwisko, miejsce i datę urodzenia obwinionego oraz kierunek i rok studiów,
- 4) imię i nazwisko obrońcy,
- 5) dokładne określenie czynu zarzucanego obwinionemu,
- 6) sentencję orzeczenia,
- 7) uzasadnienie.

2. Uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać ustalenie jego podstawy faktycznej przez wskazanie, jakie fakty uznano za udowodnione lub nie udowodnione, na jakich w tym względzie oparto się dowodach i dlaczego nie dano wiary dowodom przeciwnym.

3. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego.

§ 32. 1. Orzeczenie powinno być ogłoszone wraz z uzasadnieniem bezpośrednio po naradzie.

2. W uzasadnionych przypadkach ogłoszenie orzeczenia może być odroczone najwyżej na 7 dni, przy czym dzień i godzina ogłoszenia powinny być podane na rozprawie.

3. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego poucza obwinionego o trybie i terminie wniesienia odwołania.

4. Orzeczenie doręcza się wraz z uzasadnieniem rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu w terminie 7 dni od ogłoszenia sentencji orzeczenia.

§ 33. 1. Rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu służy prawo wniesienia odwołania od orzeczenia do odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów.

2. Odwołanie wraz z jego uzasadnieniem i odpisami dla stron wnosi się za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej, która wydała orzeczenie w terminie dni 14 od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem. Złożenie odwołania zawieszają wykonanie orzeczenia.

3. Cofnięcie odwołania przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej powoduje uprawomocnienie się orzeczenia.

§ 34. 1. Przewodniczący odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów po stwierdzeniu, że odwołanie zostało wniesione w przepisany terminie, wyznacza termin rozprawy odwoławczej, która powinna odbyć się w okresie nie przekraczającym 30 dni od dnia złożenia odwołania. Przepisy § 20 ust. 2—5, §§ 21, 22, 23 i 24 stosuje się odpowiednio.

2. Odwoławcza komisja dyscyplinarna dla studentów rozstrzyga o dopuszczeniu nowych dowodów wskazanych w odwołaniu. Przepis § 22 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

§ 35. 1. Przewodniczący odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów odrzuca odwołanie w razie wniesienia go po upływie terminu przewidzianego w § 33 ust. 2.

2. Przewodniczący odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów może przywrócić obwinionemu uchybiony termin na jego wniosek, jeżeli obwiniony uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło wskutek nie zawinionej przez przeszkody.

3. Wniosek o przywrócenie terminu składa się wraz z odwołaniem za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej, która wydała zaskarżone orzeczenie w terminie 14 dni od dnia ustania przeszkody.

§ 36. 1. Rozprawę odwoławczą rozpoczyna ustne sprawozdanie, w którym członek składu orzekającego odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów, wyznaczony jako sprawozdawca, przedstawia przebieg dotychczasowego postępowania dyscyplinarnego, treść zaskarżonego orzeczenia, przytoczone w odwołaniu zarzuty oraz okoliczności faktyczne sprawy, jak również zawiadania strony o postanowieniu składu orzekającego w przedmiocie dopuszczenia nowych dowodów. Następnie przesłuchuje się dopuszczonych świadków biegłych oraz przeprowadza inne dowody.

2. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony i obrońca mogą składać wyjaśnienia, oświadczenia i wnioski ustnie lub na piśmie.

3. Przed zakończeniem rozprawy odwoławczej przewodniczący składu orzekającego udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i obrońcy, przy czym pierwszy głos służy stronie, która wniosła odwołanie.

4. Przepisy § 25 ust. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9, §§ 26, 27, 28, 29 stosuje się odpowiednio.

§ 37. 1. Odwoławcza komisja dyscyplinarna dla studentów bądź zatwierdza orzeczenie komisji dyscyplinarnej dla studentów pierwszej instancji, bądź też uchyli je i sama orzeka o winie i karze. Przepisy § 30 ust. 1, 3 i 4, § 31 i § 32 ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

2. Odwoławcza komisja dyscyplinarna dla studentów może podwyższyć orzeczoną karę dyscyplinarną tylko w razie wniesienia odwołania przez rzecznika dyscyplinarnego.

§ 38. 1. Minister może uchylić orzeczenie w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia i skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez odwoławczą komisję dyscyplinarną dla studentów.

2. Jeżeli uchylone orzeczenie wydała odwoławcza komisja dyscyplinarna, sprawa podlega rozpoznaniu w zmienionym składzie orzekającym.

3. Przy ponownym rozpatrywaniu sprawy zastrzeżenie zawarte w § 37 ust. 2 nie ma zastosowania.

Rozdział 6.

Tymczasowe zawieszenie w prawach studenta lub doktoranta.

§ 39. 1. Obwinionego, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, można tymczasowo zawiesić w prawach studenta, jeżeli przemawiają za tym względy wychowawcze. W toku postępowania wyjaśniającego tymczasowe zawieszenie zarządza rektor na wniosek lub po wysłuchaniu opinii dziekana, a w toku postępowania dyscyplinarnego przed komisją dyscyplinarną tymczasowe zawieszenie zarządza komisja dyscyplinarna po wysłuchaniu wniosku rzecznika dyscyplinarnego.

2. Rektor może tymczasowo zawiesić w prawach studenta osobę, przeciwko której toczy się postępowanie karne, choćby postępowanie dyscyplinarne nie było jeszcze wszczęte; obowiązany jest to uczynić w razie zastosowania w stosunku do osób wymienionych w § 1 ust. 1 aresztu tymczasowego, zawiadamiając o tym ministra.

3. Osoba tymczasowo zawieszona w prawach studenta traci na okres trwania zawieszenia prawo uczęszczania na wszelkie zajęcia objęte planem i regulaminem studiów oraz do udziału w życiu szkoły. Tymczasowe zawieszenie w prawach studenta pociąga za sobą pozbawienie lub ograniczenie pomocy stypendialnej na podstawie i w trybie przepisów o pomocy stypendialnej.

4. Tymczasowe zawieszenie w prawach studenta powinno być uchylone bezzwłocznie, gdy ustaną okoliczności, które je uzasadniały. O uchyleniu tymczasowego zawieszenia orzeka w toku postępowania wyjaśniającego organ, który je zarządził. Tymczasowe zawieszenie zarządzone w związku z toczącym się postępowaniem dyscyplinarnym ustaje z mocy prawa z chwilą zakończenia postępowania dyscyplinarnego.

5. Jeżeli obwiniony w wyniku postępowania dyscyplinarnego ukarany został karą dyscyplinarną zawieszenia w prawach studenta (§ 6 ust. 1 pkt 3), komisja dyscyplinarna może zaliczyć obwinionemu, wykazującemu się właściwą postawą moralną i obywatelską oraz nienagannym zachowaniem się po popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego, okres tymczasowego zawieszenia na poczet kary dyscyplinarnej zawieszenia w prawach studenta.

6. Uprawnienia rektora, określone w ust. 1 i 2, służą również ministrowi.

Rozdział 7.

Wykonanie orzeczeń dyscyplinarnych.

§ 40. 1. Orzeczenie odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów kończące postępowanie w instancji odwoławczej oraz nie zaskarżone orzeczenie komisji dyscyplinarnej dla studentów wydane w pierwszej instancji — jest prawomocne.

2. Wykonanie prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego zarządza rektor.

3. Prawomocne orzeczenie komisji dyscyplinarnej umieszcza się na tablicy ogłoszeń szkoły.

4. O karze dyscyplinarnego wydalenia obwinionego ze szkoły zawiadamia się ponadto wszystkie szkoły wyższe bezzwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia.

5. Kary dyscyplinarne wpisuje się do akt osobowych obwinionego.

Rozdział 8.

Zatarcie i darowanie kar dyscyplinarnych oraz wznowienie postępowania.

§ 41. 1. Skazanie na kary dyscyplinarne nagany lub nagany z ostrzeżeniem podlega zatarciu:

- 1) skazanie na karę nagany, jeżeli ukarany zachowywał się wzorowo przez okres co najmniej roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia,
- 2) skazanie na karę nagany z ostrzeżeniem, jeżeli ukarany zachowywał się wzorowo przez okres co najmniej 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

2. Zatarcie skazania na karę zawieszenia w prawach studenta i karę wydalenia ze szkoły może nastąpić po co najmniej 2 latach od dnia złagodzenia lub darowania tych kar.

3. Zatarcie skazania na wniosek dziekana bądź na prośbę ukaranego po wysłuchaniu opinii dziekana zarządza komisja dyscyplinarna, która wydała prawomocne orzeczenie.

4. Zatarcie skazania powoduje uznanie obwinionego za nie karanego i usunięcie orzeczenia skazującego z jego akt osobowych.

§ 42. 1. Rektor może — na wniosek lub po zastęgnięciu opinii dziekana oraz Zrzeszenia Studentów Polskich, Związku Młodzieży Socjalistycznej lub Związku Młodzieży Wiejskiej — wystąpić do komisji dyscyplinarnej z wnioskiem o złagodzenie wymierzonej studentowi kary dyscyplinarnej zawieszenia w prawach studenta, jeżeli obwiniony swym wzorowym postępowaniem w okresie zawieszenia zasługuje na skrócenie okresu obowiązywania kary.

2. Kara dyscyplinarna wydalenia ze szkoły może być darowana przez rektora po 3 latach od daty dopuszczenia się przewinienia dyscyplinarnego i wykazania się ukaranego pozytywną opinią zakładu pracy, w którym był zatrudniony po wydaleniu ze szkoły.

§ 43. 1. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego zakończonego prawomocnym orzeczeniem może nastąpić, gdy okaże się, że wydanie orzeczenia nastąpiło wskutek fałszywego zeznania świadka lub biegłego, sfalszowania dokumentu albo przekupstwa, lub gdy po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody mogące mieć istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia.

2. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego może wnieść obwiniony, obrońca i rzecznik dyscyplinarny.

3. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego należy wnieść w ciągu 30 dni od dnia, w którym osoby wymienione w ust. 2 dowiedziały się o przyczynie uzasadniającej wznowienie.

4. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego wnosi się do tej komisji dyscyplinarnej, która wydała prawomocne orzeczenie. Wniosek rozpatruje, wyznaczony

przez przewodniczącego komisji trzyosobowy skład orzekający na posiedzeniu niejawnym. W razie potrzeby skład orzekający może przed rozpatrzeniem wniosku zlecić rzecznikowi dyscyplinarnemu sprawdzenie wskazanych we wniosku okoliczności.

5. Wniosek o wznowienie postępowania powinien być rozpatrzony w terminie dni 30 przez inny skład orzekający.

Rozdział 9.

Przepisy końcowe i przejściowe.

§ 44. 1. Obsługę komisji dyscyplinarnych w szkole wyższej wykonują pracownicy szkoły, wyznaczeni przez rektora.

2. Wydatki związane z działalnością organów dyscyplinarnych w szkole wyższej pokrywane są z budżetu szkoły.

§ 45. Sprawy dyscyplinarne, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie zostały zakończone, prowadzi się nadal według przepisów dotychczasowych.

§ 46. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Szkolnictwa Wyższego: *H. Golański*

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *J. Sztachelski*

Minister Oświaty: w z. *F. Herok*

Minister Kultury i Sztuki: *T. Galiński*

Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki: *W. Reczek*